

SZALMA BORBÁLA

Mérnöki visszafejtés, mint az innováció hajtóereje?!

(KONZULENS: DR. TÖRÖCSIKNÉ DR. GÖRÖG MÁRTA)

Az innováció mindennapokban érezhető hatása megkérdőjelezhetetlen, s ebből következően a kapcsolódó jogi kérdések tisztázása egyaránt fontos a jogalkalmazó közönség és a jogtudomány képviselői számára. A tisztázatlan kérdések többnyire a know-how-hoz, valamint annak oltalmához kapcsolódnak. A know-how korlátozottan kizárólagos jellegű védelme okán, nem biztosít védelmet a független párhuzamos fejlesztővel és a mérnöki visszafejtéssel szemben. Mindezzel együtt a téma aktualitását annak hétköznapiasságában látom, ami egyfelől abból adódik, hogy szorosan kapcsolódik többek között a kutatás-fejlesztéshez, a technológia rohamos fejlődéséhez, az energiatakarékosságot célzó fejlesztésekhez, röviden a gazdasághoz; másfelől abban, hogy a gazdasági szereplők egy igen széles személyi kört ölelnek fel a kutatótól, a vállalatokon, a multinacionális cégeken át a termékek célközönségéig, azaz a fogyasztókig.

Mivel az innováció és minden, ami vele együtt jár, így a mérnöki visszafejtés is a gazdasági szférához kapcsolható, vizsgálható a kérdés egy más aspektusból, a verseny felől is. A potenciális befogadókörnyezet számára újat alkotni mindenképp előnyt jelent a jogosultnak a versenytársakkal szemben, legyen szó akár egy gyártási technikáról, akár egy konkrét árucikkről. Ebben, az innováció által generált, kiélezett versenyben foghatók meg igazán a mérnöki visszafejtés lényegi jellemzői.

Úgy vélem, a mérnöki visszafejtés a versenytárs titkos információinak jogosulatlan megszerzése alóli „kiskapu”, mely azonban – köszönhetően a versenyjogi szabályozásnak -, nem jelenti a rosszhiszemű másolás jogalkotó általi elismerését.

Az innováció gyakorlati jelentőségét és a már említett hétköznapiasságát tükrözi az Európai Unió Európa 2020 stratégiája, melyben a prioritások egyikeként a Bizottság az intelligens növekedést, vele összefüggésben pedig az Innovatív Európa megteremtését jelöli meg. A stratégia a haladás ösztönzésének eszközeként kiemelt kezdeményezésként fogalmazza meg a felsőfokú tanulmányokat végzettek arányának növelését; a kutatás-fejlesztés finanszírozási feltételeinek javítását; a nagy sebességű internet széleskörű hozzáférhetővé tételét; a munkaerő piac modernizálását; a rendelkezésre álló erőforrások hatékonyabb felhasználását; a szegénységgel fenyegetettek arányának csökkentését; valamint egy, a globalizációnak megfelelő iparpolitika létrehozását. Azt gondolom, hogy a stratégia előbbieken ismertetett pontjai is tükrözik az általam választott téma fontosságát és aktualitását.

Dolgozatomban ezen kérdéskör lényegi jellemzőinek bemutatására tettem kísérletet megvizsgálva a hatályos jogi szabályozást, a jogalkalmazási gyakorlatot és a jogirodalmat.